

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Základní škola Opava, Edvarda Beneše 2

Zpracovala Mgr. Eliška Drápelová

1 Minimální preventivní program pro školní rok 2024/2025

1.1 Popis aktuálního stavu

Ve školním roce 2023/2024 pedagogové nadále zaznamenávali tendence žáků k porušování stanovených pravidel i školního řádu. Dbali na důsledné dodržování zákazu užívání mobilních telefonů, přistupovali ke krokům a sankcím, které měly za cíl zlepšení chování žáků zejména během přestávek.

Zaměřili jsme se na zvýšenou míru absence žáků a řešení případů záškoláctví či podezření ze skrytého záškoláctví, což se projevilo i na množství udělených výchovných opatření. Soustavně pracujeme na nastavení spolupráce s rodiči i obvodními lékaři dětí.

Pedagogové dále pokračovali v náročném začleňování nových žáků z řad cizinců, zejména z Ukrajiny, a pracovali na jejich výukovém plánu.

Dlouhodobě se projevují problémy ve vztazích mezi žáky. Mají potíže s komunikací mezi sebou, nerespektují jiné osoby, jsou méně empatičtí a jiní na druhou stranu více přecitlivějí k záležitostem, které se týkají jejich osoby. Často reagují neadekvátně na danou situaci, disponují nižší frustrační tolerancí. Ke vzájemným útokům používají sociální sítě a aplikace v mobilních telefonech určené ke komunikaci a sdílení souborů.

Pozorovali jsme u dětí také ve zvýšené míře projevy úzkostných stavů. Proto v tomto školním roce plánujeme zaměřit se na téma duševního zdraví a well-beingu žáků.

Zdrojem pro analýzu aktuální situace byly tyto podklady:

- evaluace preventivních aktivit z předchozích let,
- šetření a diagnostika externích odborníků (PPP, SVP),
- zpětná vazba od rodičů z třídních schůzek a konzultačních hodin,
- informace získané při pohovorech s třídními učiteli,
- podněty od pedagogů a výsledky jejich monitorování,
- informace ze schránky důvěry,
- závěry z jednání školního parlamentu,
- mapování a monitorování rizikových míst ve škole,
- výskyt konkrétních projevů rizikového chování,
- konzultace pracovníků školního poradenského pracoviště s žáky.

1.2 Cíle minimálního preventivního programu

Vzhledem k tomu, že cíle jsou již uvedeny ve školní preventivní strategii, výstupem z výše uvedené analýzy je pět následujících krátkodobých cílů pro rok 2024/2025:

- zlepšení klimatu tříd se zaměřením na komunikaci a toleranci mezi žáky,
- vytváření pozitivní atmosféry ve třídě, škole s cílem co nejvíce podporovat duševní zdraví dětí,

- předcházení projevům agrese,
- zabraňování vandalismu,
- předcházení šikaně a kyberšikaně,
- zamezování užívání návykových látek.

1.3 Návrh realizace

1.3.1 Aktivity pro žáky

Programy specifické primární prevence v rámci výuky:

6. ročník

- Jeden svět (Člověk v tísní),
- Nechte mě být (šikana),
- Všech pět pohromadě (duševní zdraví),

7. ročník

- Jeden svět (multikulturalita - Člověk v tísní),
- osobní bezpečí,

8. ročník

- Jeden svět (lidská práva - Člověk v tísní),
- osobní bezpečí,
- dokumentární filmy o drogách,

Pedagogové průběžně podporují rozvoj žáků v oblasti osobního bezpečí (pravidelné poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví, řešení krizových situací a konfliktů apod.). Do náplně hodin občanské a etické výchovy se dle potřeby a probíraných témat zařazují dokumentární filmy projektu Jeden svět (multikulturní výchova, tolerance aj.).

Programy nespecifické primární prevence v rámci výuky:

1. ročník

- lyžařský kurz,
- škola v přírodě,

2. ročník

- lyžařský kurz,
- plavecký kurz,
- škola v přírodě,

3. ročník

- plavecký kurz,
- škola v přírodě,

4. ročník

- adaptační kurz,
- škola v přírodě,
- bruslení s hokejisty,
- peer program hokejistů,
- „Noc plná hvězd” - noc ve škole,

5. ročník

- škola v přírodě,
- lyžařský kurz,

6. ročník

- adaptační kurz,
- cyklistický kurz,
- bruslení s hokejisty,
- „Noc plná hvězd” - noc ve škole,

7. ročník

- lyžařský kurz,

8. ročník

- vodácký kurz,
- peer program hokejistů.

Adaptační kurzy, bruslení s hokejisty, peer program hokejistů a „Noc plná hvězd” (noc ve škole) jsou součástí projektu školy s názvem „V pohodě ve škole i na ledě“, jenž získal podpůrnou dotaci v rámci programu „Podpora aktivit v oblasti prevence rizikových projevů chování dětí a mládeže pro školní rok 2024/2025“.

Účinnost působení nespecifické primární prevence doplňují projektové dny školy, jichž se účastní všichni pedagogičtí pracovníci i žáci školy a jsou projektovány tak, aby odpovídaly úrovni kompetencí žáků jednotlivých ročníků. Podporují rozvoj spolupráce dětí nejen v rámci třídy, ale i setkávání a kooperaci skupin starších jedinců s mladšími spolužáky napříč ročníky. Jedná se o následující akce:

- Vánoční dílny,
- Den Země,
- Den dětí,
- Branný den,

- Sportovní den.

Množství dětí také navštěvuje kroužky a akce školní družiny a školního klubu.

Programy specifické primární prevence ve spolupráci s externími subjekty:

1. ročník

- Osobní bezpečí (Městská policie Opava),

2. ročník

- Osobní bezpečí (Městská policie Opava),
- Den prevence (Slezská univerzita v Opavě),

3. ročník

- Den prevence (Slezská univerzita v Opavě),

4. ročník

- Dopravní výchova (Městská policie Opava),
- Světový den bez tabáku (Městská policie Opava),
- Tvoje cesta onlinem (Policie ČR),

5. ročník

- Hasík CZ (HZS Opava),

6. ročník

- Komunikace – řešení problémů (Centrum inkluze, o.p.s.)
- Šikana (Centrum inkluze, o.p.s.)

7. ročník

- Světový den boje s AIDS (Magistrát města Opavy)
- Hasík CZ (HZS Opava),

8. ročník

- Anorexie, bulimie, obezita, bigorexie a ortorexie (HELP P3 – Slezské gymnázium Opava),
- Sebepoznání: Orientace v sobě 1. část (MS PAKT zaměstnanosti),
- Právní vědomí (Probační a mediační služba),

9. ročník

- Trestná činnost dětí a mládeže (Městská policie Opava),

- Anorexie, bulimie, obezita, bigorexie a ortorexie (HELP P3 – Slezské gymnázium Opava),
- Světový den boje s AIDS (Magistrát města Opavy)
- Poskytování první pomoci (Střední zdravotnická škola Opava),
- Právní vědomí (Probační a mediační služba)
- Sebepoznání: Orientace v sobě 2. část (MS PAKT zaměstnanosti).

Na základě průběžného vyhodnocování minimálního preventivního programu, aktuální situace a výskytu rizikového chování budou programy uskutečňovány také v jiných než výše uvedených ročnících. Aby byly aktivity primární prevence účinné, je zapotřebí přizpůsobovat programy aktuální situaci v průběhu celého školního roku. Totéž platí také o monitorování, provádění sociometrického šetření a diagnostice v konkrétní třídě, kde se vyskytne problém, jenž je nutno řešit (např. s pomocí odborníka z pedagogicko-psychologické poradny).

1.3.2 Aktivity pro pedagogy

Na školní rok 2024/2025 jsou naplánovány následující akce:

- Poskytování první pomoci (Sborovna)
- Zdravotnický kurz (pověření pedagogové)
- Všech pět pohromadě (ŠMP)

Podle aktuální nabídky kurzů budeme dále rozvíjet kompetence všech členů pedagogického sboru v oblasti primární prevence na školeních se souhrnným názvem Sborovna. Samozřejmostí je pak také individuální vzdělávání v rámci DVPP.

Školní metodikové prevence budou sledovat aktuální situaci ve škole a podle potřeby se vzdělávat v oblasti prevence výskytu rizikového chování prostřednictvím schůzek metodiků prevence v pedagogicko-psychologické poradně a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

1.3.3 Aktivity pro zákonné zástupce

Jak je již uvedeno ve školní preventivní strategii, je velmi přínosné zapojení rodičů do školních akcí:

- Andělské Vánoce,
- Velikonoce všemi smysly,
- Odpoledne v pohybu,
- setkání rodičů, trenérů a třídních učitelů žáků s rozšířenou výukou TV v rámci projektu „V pohodě ve škole i na ledě“.

Dále budou zákonní zástupci v průběhu třídních schůzek, konzultačních hodin a také prostřednictvím webových stránek školy seznámeni s nabídkou spolupráce se školním poradenským pracovištěm, následujícími dokumenty a materiály:

- školní řád,
- školní preventivní strategie,
- plán řešení šikany (školní program proti šikanování),
- minimální preventivní program,
- materiály NUDZ na podporu duševního zdraví.

Podle aktuální situace budou výše uvedené dokumenty doplňovány o nové informace z oblasti primární prevence.